

118 . Crivina | Comuna: Burila Mare | Județ: Mehedinți | Punct: Km. fluvial 894 | Anul: 2009

Anul: 2009

Cod RAN: 110964.02

Perioade: Preistorie, Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Epoca bronzului, Hallstatt, Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie, Epoca medievală timpurie, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Religios, ritual și funerar, Neatribuit

Autori: Gabriel Crăciunescu

Instituții: Muzeul Regiunii Porților de Fier, Drobeta Turnu Severin

Raport

În perioada 06-21 iulie 2009, au fost continuate cercetările arheologice preventive în situl arheologic Crivina, km. fluvial 894, unde, în campania din anul 2008 au fost identificate două morminte de incinerare aparținând culturii Gârla Mare, urmele a două vetre pietrar(secolele VII-VIII) și cinci morminte de înhumare datate în perioada secolelor IX-XII, ca urmare a deschiderii unei secțiuni (SI/2008, cu dimensiunile de 30 x 2 m și orientată N - S), situată la o distanță de 5 m E de malul Dunării și paralelă cu acesta.

Obiectivele campaniei din 2009 au vizat stabilirea limitelor atât pentru necropola de incinerare cât și pentru cea de înhumare precum și salvarea cât mai multor complexe arheologice, ținând cont de faptul că, apele Dunării erodează periodic suprafața acestui sit arheologic.

Cercetările din acest an au debutat cu deschiderea unei secțiuni (SII/2009) cu dimensiunile de 25 x 1 m, paralelă cu SI/2008 și la o distanță de 0,50 m E de aceasta. În SII/2009 s-a săpat până la adâncimea de -1,80 m, reușindu-se identificarea unui mormânt de înhumare (M8), fără inventar funerar, cu scheletul depus pe spate, orientare V - E, în c.9, la adâncimea de -1,60 m. În același timp, am deschis în malul Dunării la o distanță de 4 m V de c.3 al SI/2008 o casetă (C2/2009), cu dimensiunile de 1 x 1 m pentru decopertarea unui mormânt de incinerare Gârla Mare identificat ca urmare a observării unor fragmente ceramice și a unui capac de vas în profilul malului. În jumătatea sudică a C2/2009, la adâncimea de -0,90 m am identificat un mormânt de înhumare (M6), distrus în urma surpării malului. Din schelet se mai păstrau oasele membrelor inferioare (respectiv oasele femurale și porțiuni din tibia și peroneul ambelor membre) distruse însă, parțial, de groapa unei foste borne a indicatorului kilometrului fluvial 894, din care se mai putea observa, în profilul de E al casetei, o țeavă metalică cu înălțimea de 0,70 cm, prinsă în beton. Ținând cont de poziția resturilor nederanjate ale membrelor inferioare, apreciem că, orientarea scheletului din M6 a fost V - E. Groapa mormântului de înhumare (M6) suprapunea parțial groapa mormântului Gârla Mare (M7), fără ca acesta din urmă să fi fost deranjat, întrucât la demontare am constatat că, vasele care alcătuiau inventarul funerar nu se aflau în poziție secundară.

Săpătura a continuat cu deschiderea unei alte secțiuni, SIII/2009, cu dimensiunile de 20 x 1 m, paralelă cu SII/2009 situată la o distanță de 0,50m E. În această secțiune au fost identificate trei morminte de înhumare. Astfel, în c.7, la adâncimea de -1,20 m, a fost surprins un mormânt de înhumare (M9), fără inventar funerar, cu scheletul incomplet, orientare V - E. În privința acestui mormânt, este interesant de menționat că, situația stratigrafică a c.7 nu a permis observarea unor intervenții ulterioare în mormântării care să fi afectat acest complex, astfel încât, surprinderea scheletului în stare fragmentară și cu aglomerarea unor fragmente ale calotei craniene în zona toracică, acolo unde era vizibil și un fragment din maxilar, sugerează posibilitatea ca defunctul să fi suferit mutilări înainte de a fi înhumat ori poate fi chiar vorba de o reînhumare și cu depunerea oaselor în dezordine. Este interesant totuși că, la 0,10 cm mai jos de baza gropii

acestui mormânt foarte aproape de profilul de V al secțiunii și de limita c.7, a fost recuperat un inel de buclă lucrat dintr-o sârmă de bronz cu diametrul de 0,3 mm, având terminația în forma literei Ω , piesă care își găsește analogii în descoperirile de tip Hallstatt C-D. Cum posibilitatea ca, prezența acestui inel de buclă să fie absolut întâmplătoare în acest context, este destul de redusă, în opinia noastră, apreciem că, piesa a făcut foarte probabil parte din inventarul lui M9, întărind și mai mult convingerea depunerii neglijente în groapă a defunctului, situație care explică într-un fel distanța de aproximativ 0,50 m între fragmentele de oase din zona toracică și piesa din bronz, precum și diferența de nivel de 0,10 cm.

Un alt mormânt de înhumatie (M10) a fost surprins în c. 3 al SIII/2009, la adâncimea de -1,25 m, cu scheletul depus pe partea dreaptă, în poziție chiricită și orientat SV - NE. Deoarece partea superioară a scheletului intra în profilul de E al secțiunii am procedat la executarea unei casete (CIV/2009), cu dimensiunile de 1 x 1 m, pentru surprinderea în întregime a acestui mormânt. După dezvelirea integrală a scheletului, am constatat, în zona membrelor inferioare existența unor fragmente ceramice caracteristice evului mediu timpuriu, lucrate dintr-o pastă având ca degresant nisip și pietricele, arse insuficient.

La 0,17 m de începutul c. 8 al SIII/2009 a fost identificat, la adâncimea de -1,55 m, un alt mormânt de înhumatie (M11), cu scheletul depus pe spate, orientat V - E, având brațele așezate în zona abdominală. Scheletul, păstrat intact și observat după demontarea lui M11, a fost surprins parțial, întrucât membrele inferioare intrau în profilul estic al secțiunii. Nici în cazul acestui mormânt nu am putut constata prezența elementelor de inventar funerar.

În spațiul cuprins între SI/2008 și C2/2009 s-a procedat la deschiderea unei alte secțiuni, numerotată SIV/2009, cu dimensiunile de 6 x 1 m, orientată N - S și la o distanță de 0,50 m de SI/2008 pe care o depășește spre N cu 2,85 m. S-a săpat până la adâncimea de -1,60 m fără a se înregistra descoperiri notabile, cu excepția câtorva fragmente ceramice caracteristice culturii Gârla Mare și evului mediu timpuriu. La o distanță de 43,5 m față de capătul sudic al SII/2009, în malul spălat de apele Dunării au fost observate la adâncimea de 1,10 m două rânduri de cărămidă romană suprapuse, pe o lungime de 0,70 m. Am procedat la deschiderea unei casete (CIII/2009), cu dimensiunile de 1,30 x 1,30 m, cu scopul de a verifica contextul în care apar aceste cărămizi. După decopertare la adâncimea de -0,70m a apărut o aglomerare de pietre de râu ce prezentau urme de arsură, în asociere cu fragmente ceramice, pe o suprafață de 0,70 x 0,50 m, cu mențiunea că această aglomerare de pietre intra în profilul estic al casetei. După demontarea primului rând de piatră, la adâncimea de 0,80 m, în jumătatea sudică a casetei au apărut și fragmente de cărămidă romană care erau dispuse sub formă rectangulară. Această situație este oarecum similară cu cea înregistrată în c.14 al SI/2008, la adâncimea de -2 m unde a apărut, de asemenea, o astfel de aglomerare de pietre și cărămidă romană.

Rezultatele campaniei de cercetări arheologice de la Crivina, din anul 2009, au constat în identificarea unui mormânt de incineratie aparținând culturii Gârla Mare, patru morminte de înhumatie din evul mediu timpuriu, sec. IX-XII (M6, M8, M10, M11), un mormânt de înhumatie (M9), pe care suntem tentați să-l atribuim perioadei Hallstatt C-D, respectiv culturii Basarabi, precum și urmele unui cuptor pietrar datat pe baza analogiilor și a fragmentelor ceramice descoperite printre dărâmătura de piatră și cărămidă romană refolosită, în perioada secolelor VII-VIII.

Pe de altă parte s-a putut observa că, dincolo de linia estică reprezentată de mormântul Gârla Mare (M1), descoperit în campania din 2008, nu au mai fost identificate alte morminte de incineratie, situație care ne determină să considerăm, limita de E a fostei necropole din epoca bronzului, distrusă în cea mai mare parte de apele Dunării, undeva în zona reprezentată de profilul estic al SI/2008. Întrucât mormintele de înhumatie din perioada evului mediu timpuriu au fost identificate și în partea de E a SI/2008, rezultă că, necropola medievală suprapunea parțial pe cea din epoca bronzului. În măsura reluării cercetărilor în situl de la Km fluvial 894 se va putea preciza dacă necropola medievală se continuă și la E de SIII/2009 sau în această zonă ne aflăm și la limita acestei necropole.

[Raportul 4434 din cronica.cimec.ro](#)
[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
